

ความคิดเห็นต่อบรรยากาศวิชาการของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี

จรรยาลักษณ์ ป็องเจริญ พยม.* อัมพร ไหลประเสริฐ วทม.**
คารินทร์ พนาสันต์ พยบ.***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความคิดเห็นต่อบรรยากาศวิชาการของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี โดยศึกษาใน นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ จำนวน 201 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง ของเครซี และมอร์แกน และสุ่มตัวอย่าง แบบแบ่งชั้นภูมิในนักศึกษาทั้ง 4 ชั้นปี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อบรรยากาศวิชาการของนักศึกษาพยาบาล ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยพัฒนา มาจาก สร้อย อนุสรณ์ธีรกุล, 2543 จำนวน 90 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของ Likert ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาล ศาสตร วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท ทั้ง 4 ชั้นปี จำนวน 50 คน นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่า ความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ครอนบาคได้ค่าเท่ากับ 0.86 เก็บข้อมูลในเดือนพฤศจิกายน 2553 วิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างแต่ละชั้นปี โดยใช้การทดสอบ ANOVA F- test และข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาพยาบาลศาสตร วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี มีความคิดเห็นต่อบรรยากาศวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.70$, $SD=.905$) และเมื่อเปรียบเทียบ แต่ละชั้นปี พบว่า ความคิดเห็นต่อบรรยากาศวิชาการโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่ถ้าดูจากคะแนนเฉลี่ยรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นด้านอาจารย์ มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=2.99$, $S.D=.37$) ส่วนการปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=2.22$, $S.D.=2.152$) เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการเป็นรายด้านของกลุ่มตัวอย่างที่มีชั้นปีต่างกัน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ใน ชั้นปีที่ 1 มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการด้านสถาบันการศึกษา แตกต่างกับนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ($\bar{X}=3.14$, $S.D.=.835$) มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการด้านสถาบันการศึกษามากกว่าชั้นปีที่ 4 ($\bar{X}=2.25$, $S.D.=.974$)

ข้อเสนอแนะในสถาบันการศึกษาพยาบาล ควรเน้นเรื่องการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ ในหอผู้ป่วย ต้องสร้างการยอมรับความไว้วางใจของนักศึกษาต่อการเรียนการสอน ต่ออาจารย์และ การประเมินผลที่มีคุณภาพ ตลอดจนความรู้สึกรอบรู้ในขณะปฏิบัติงาน นอกจากนี้ควรจัดบรรยากาศ วิชาการในทุก ๆ ด้านให้เหมาะสมกับนักศึกษา เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ที่ดี

คำสำคัญ : บรรยากาศวิชาการ /สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้/วิทยาลัยพยาบาล

* พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี

** พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี

*** พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี

Opinion of Nursing Students towards academic climate at Baromarajonani College of Nursing, Suphan Buri

Charoonlux Pongcharoen, Mns* Amporn aiprasert, Ms**
Darin Panasant, B.N.S***

Abstract

This descriptive research aimed to explore the opinion of nursing students towards academic climate at Baromarajonani College of Nursing, Suphan Buri. The sample consisted of 201 nursing students, calculating required sample size base on Krazy and Morgan sampling table and randomized by using stratified random sampling. Research instrument included self-report questionnaire adapted from Sroy Anusornteerakul, 2000. The questionnaire consisted of 90 items and 5-point Likert scale. The questionnaire was content validated by three experts, and reliability tested with 50 nursing students at Baromarajonani College of Nursing, Chainat. Reliabilities were analyzed and calculated confidence interval by using Cronbrach Alpha Correlation (0.86). The quantitative data were collected in November 2009 and analyzed by using percentage, mean and standard deviation. Analysis variance was ANOVA, F-test. The qualitative data were analyzed by content analysis.

Major findings were as follow. Mean score of opinion on academic climate was at a moderate level ($\bar{X}=2.70$, S.D. = .905). There was no significant difference between each year of study. The mean score of opinion on the teacher was at the highest level ($\bar{X}=2.99$, S.D=.37). And the mean score of opinion on the practice at inpatient unit was at the least level ($\bar{X}=2.22$, S.D =2.152). The first year had higher statistical significant difference of academic atmosphere score than the fourth year ($P < .05$).

It is recommended for nursing institution that: 1.) should address more focus on provide practical schooling at inpatient unit. 2.) To develop more trustworthy toward learning, instructors and quality assessment. Finally, the college should friendly academic climate to promote unique well learning.

Keywords : Academic atmosphere, Learning environment, School climate, College of Nursing

*, ** and *** refer to instructors in the department of fundamental nursing and professional development.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถาบันการศึกษาที่ผลิตวิชาชีพพยาบาล จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดบรรยากาศวิชาการที่ดี เป็นการเอื้อและส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ที่ดี และส่งผลให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี ขึ้นสำหรับบรรยากาศทางวิชาการ (Academic atmosphere) หรือ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ (Learning Environment) หมายถึง สิ่งต่าง ๆ สภาพแวดล้อมที่อยู่รอบๆ ตัวผู้เรียน ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ส่งผลต่อผู้เรียน ทั้งทางบวก และทางลบ และมีผลกระทบต่อ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการเรียนรู้ของผู้เรียน นับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่ง ที่จะส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลเกิดการเรียนรู้ในวิชาชีพของตนเอง สภาพแวดล้อมทางการเรียนนั้นมี องค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ 1) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ทางกายภาพเป็นสภาพแวดล้อม ที่ส่งผลกระทบต่อ การเรียนประกอบด้วย สภาพแวดล้อมในห้องเรียน เช่น การจัดห้องเรียนและอุปกรณ์ สี เสียง แสงสว่าง สื่อการสอน การระบายอากาศห้องเรียนและ อุปกรณ์ และสภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน อย่างเช่น แหล่งวิทยบริการห้องคอมพิวเตอร์ ห้องสมุด และห้องปฏิบัติการต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับการเรียน เป็นแหล่งที่ผู้เรียน จะไปศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม 2) สภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านจิตภาพประกอบด้วย สภาพแวดล้อมทางจิตภาพที่เป็นกายภาพ ที่ก่อให้เกิดความรู้สึกทางบวกหรือลบ ตัวแปรที่ก่อให้เกิดความรู้สึกดังกล่าว เช่น สี สภาพแวดล้อม และสภาพแวดล้อมทางจิตภาพ ที่เป็นบุคคลที่มีผล เนื่องมาจากบุคลิกภาพของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ได้แก่ บุคลิกภาพของครูที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกของนักเรียนทั้งในทางบวก และทางลบ 3) สภาพแวดล้อมทางการเรียน ด้านสังคมโดยเฉพาะสภาพแวดล้อมในห้องเรียน ผู้ที่มีอิทธิพลต่อการออก

กฎระเบียบก็คือผู้สอน หรือผู้บริหารสถาบันในการกำหนดกฎระเบียบนี้ จะมีลักษณะเป็นอย่างไรนั้น ปัจจัยหนึ่งเกิดจากความเชื่อ ถ้าหากผู้บริหารหรือผู้สอนเชื่อว่าบุคคล ในบังคับบัญชา หรือผู้เรียนมีลักษณะเป็นคนขี้เกียจ ไม่รับผิดชอบการออกกฎระเบียบจะมีลักษณะเข้มงวด ช่มชู้ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จะห่างเหิน แต่ถ้าหากผู้บริหารหรือผู้สอนเชื่อว่า ผู้อยู่ในบังคับบัญชาหรือผู้เรียน เป็นคนขยันมี ความรับผิดชอบ การกำหนดกฎระเบียบจะมีลักษณะที่ให้การสนับสนุน อำนวยความสะดวก และมีความเป็นประชาธิปไตย กฎระเบียบใน ลักษณะนี้ ความสัมพันธ์จะเป็นมิตร มีความเป็นกันเอง มีความร่วมมือกัน ฟังความคิดเห็นกันและกัน¹ สภาพแวดล้อม การเรียนรู้ เป็นสิ่งแวดล้อมทั้งกายภาพและไม่ใช่ กายภาพในสถานศึกษา และในห้องเรียน ซึ่งหมายรวมถึงเงื่อนไขสถานการณ์ หรือสภาพการที่มีผล ต่อการเรียนรู้แหล่งข้อมูลต่างๆ ที่เอื้อต่อการสนับสนุนการเรียนรู้ และการนำวิทยากรไปใช้ในการเรียนการสอน ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน ผู้สอน² ผู้บริหาร และอเล็กซานด้า กล่าวว่าบรรยากาศของโรงเรียน (School climate) ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ส่วน คือด้านกายภาพ เช่น อาคารสถานที่จำนวนนักเรียน ต่อห้อง ความปลอดภัยและความสะดวกสบาย ด้านสังคมสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียน ครู ระดับการแข่งขัน ระบบการช่วยเหลือ สนับสนุนของครู และผู้ปกครองและด้านวิชาการ คุณภาพการเรียนการสอนประสิทธิภาพของครู ความคาดหวังของครูต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน³ สำหรับการจัด การเรียนการสอนในวิชาชีพพยาบาลนั้น นอกจากจะเรียนภาคทฤษฎีแล้ว จำเป็นต้องฝึกภาคปฏิบัติด้วย สำหรับการฝึกภาคปฏิบัตินั้น นักศึกษาต้องฝึกปฏิบัติที่สถานบริการสุขภาพทางสาธารณสุข ฝึกในสถานการณ์จริง จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่สถาบัน ต้องจัดบรรยากาศวิชาการ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลมีความรู้ความ

สามารถ และเป็นพยาบาลที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับ การศึกษาของ ณัฐสุรางค์ บุญจันทร์ ศึกษาปัจจัย ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนที่มีผล ต่อเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของ นักศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาล ศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่าปัจจัยด้านสภาพ แวดล้อมทางการเรียนการสอน มีความเหมาะสมอยู่ ในระดับปานกลางและมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ⁴ นอกจากนี้ ชลธิกร บุญประเสริฐ ศึกษาการ ปรับตัวของนักศึกษาพยาบาล และศึกษาความ สัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล เจตคติต่อวิชาชีพ การพยาบาล ความเข้มแข็ง ในการมองโลก สภาพ แวดล้อมของสถาบันกับ การปรับตัวของนักศึกษา พยาบาลพบว่าผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน เจตคติต่อ วิชาชีพการพยาบาล และสภาพแวดล้อม ของ สถาบันมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวของ นักศึกษาพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05⁵ และจาก การศึกษาของยุคลธร แจ่มฤทธิ์ ศึกษา การใฝ่รู้ของนักศึกษาพยาบาลและหาความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลทัศนคติต่อวิชาชีพรูปแบบ การใช้ชีวิตของนักศึกษาการดูแลนักศึกษาของ อาจารย์ และบรรยากาศการเรียนรู้กับการใฝ่รู้ของ นักศึกษาพยาบาลและศึกษาปัจจัยที่ร่วมกันพยากรณ์ การใฝ่รู้ พบว่า ทัศนคติต่อวิชาชีพรูปแบบการใช้ ชีวิตของนักศึกษา การดูแลนักศึกษาของอาจารย์ และบรรยากาศการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์ทางบวก กับการใฝ่รู้ของนักศึกษาพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05⁶ และจากการศึกษาของสร้อย อนุสรณ์ธีรกุล ศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล ของนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย ขอนแก่น พบว่า คะแนนเฉลี่ยทัศนคติ แต่ละด้าน ของนักศึกษาปีที่ 1 มากกว่านักศึกษาปีที่ 2, 3 และ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ ทัศนคติได้แก่ อาคารสถานที่ รับประทานอาหาร ห้องเรียน

ห้องสมุด วิธีการสอน เนื้อหาวิชา การจัด ประสพการณ์ในภาคปฏิบัติ การประเมินผล ผู้สอน และผู้นิเทศงาน⁷ และจากการศึกษาของ ณัฐสุรางค์ บุญจันทร์ ศึกษาปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการ เรียนการสอนที่มีผลต่อเจตคติต่อวิชาชีพการ พยาบาลของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร บัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่าปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ทางการเรียนการ สอนมีความเหมาะสม อยู่ในระดับปานกลางเจตคติ ต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษา โดยรวมอยู่ใน ระดับดีปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน มี ความสัมพันธ์ทางบวกกับเจตคติต่อวิชาชีพการ พยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่า ถ้าสถาบันการศึกษาทางการพยาบาล สามารถจัด บรรยากาศทางวิชาการให้เหมาะสมและเอื้อต่อ การเรียนรู้ แก่นักศึกษาแต่ละชั้นปี ก็จะทำให้ นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาลส่งผล ให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี

ในฐานะที่คณะผู้วิจัยเป็นอาจารย์พยาบาล วิทยาลัย พยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี ซึ่งเป็น สถาบันการศึกษาที่ผลิตพยาบาลวิชาชีพ ให้มีความ พร้อมทั้งด้านความรู้ ทักษะทางการพยาบาล มี ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลได้อย่างมี ประสิทธิภาพ จึงเกิดความสนใจที่จะศึกษาความคิด เห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการของนักศึกษา พยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบรมราชชนนี สุพรรณบุรี ซึ่งประกอบไปด้วย 5 ด้านคือสถาบัน อาจารย์ การจัดการเรียนการสอน การปฏิบัติงานในหอ ผู้ป่วยและงานการพยาบาล โดยศึกษากับนักศึกษา พยาบาลศาสตร์ทุกชั้นปี เพื่อจะทราบถึงความคิด เห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการของนักศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงบรรยากาศ วิชาการ เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษา ส่งผลให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี และมีความรู้ความสามารถในการเป็นพยาบาลที่ดี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. สำรวจความคิดเห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี
2. เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อบรรยากาศ ทางวิชาการของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี โดยรวมและรายด้านจำแนกตามชั้นปี

คำถามในการวิจัย

นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรีชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 มีความคิดเห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการเป็นอย่างไรและแตกต่างกันหรือไม่

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการ ศึกษาครั้งนี้คือนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี ในปีการศึกษา 2553 ทั้ง 4 ชั้นปี ส่วนในด้านเนื้อหา คณะผู้วิจัยมุ่งศึกษาบรรยากาศทางวิชาการ 5 ด้าน ได้แก่ สถาบัน อาจารย์ การจัดการเรียนการสอน การปฏิบัติงาน การพยาบาลในหอผู้ป่วย และงานการพยาบาล เก็บข้อมูลเดือนพฤศจิกายน 2553

นิยามศัพท์

ความคิดเห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการ หมายถึง ความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อม การเรียนรู้ ที่วิทยาลัยจัดให้แก่ นักศึกษาเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในวิชาชีพพยาบาลประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ สถาบัน อาจารย์ การจัดการเรียนการสอน การปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย และงานการพยาบาล

ความคิดเห็นต่อสถาบัน หมายถึง ความคิดเห็นในเรื่องเป็นสถาบันชั้นนำทางการศึกษาด้านการพยาบาล มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับ

สวยงามสะอาดและน่าอยู่ ภูมิใจและประทับใจในบรรยากาศการเรียนการสอน ห้องเรียนสุขสบาย ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี มีอุปกรณ์การเรียน ห้องปฏิบัติห้องคอมพิวเตอร์และห้องสมุดที่ทันสมัยพยาบาลที่จบจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี มีบุคลิกภาพที่ดีเป็นที่ ไว้วางใจของผู้รับบริการและผู้บังคับบัญชา และหางานได้ง่ายกว่าพยาบาลที่จบจากสถาบันอื่นๆ เป็นต้น

ความคิดเห็นต่ออาจารย์ หมายถึง ความคิดเห็นในเรื่อง มีความรู้ในเนื้อหาวิชาการ ทันสมัย กว้างขวางและถูกต้องทันกับความก้าวหน้าทางวิชาการสอน อธิบายและมอบหมายงาน ได้เข้าใจ และชัดเจน ให้ความรัก ความเมตตา กับ นักศึกษา เสมอเท่าเทียมกันทุกคน รับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของนักศึกษา เป็นแบบอย่างที่ดี ของนักศึกษา ทั้งในขณะที่อยู่ในและนอกสถาบัน เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีอิสระทางด้านความคิด และสามารถอภิปรายเหตุผลได้อย่างเต็มที่ เป็นที่ปรึกษา และแก้ปัญหาให้กับนักศึกษาได้ทั้งในปัญหาส่วนตัวและปัญหาการเรียน เป็นต้น

ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ความคิดเห็นในเรื่องการเรียนพยาบาล ทำให้คนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การประเมินผล การศึกษาภาคทฤษฎีเหมาะสมและยุติธรรม ประทับใจในบรรยากาศการเรียนการสอนของวิทยาลัย วิธีการสอนของอาจารย์ทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ การเรียนการสอนใช้เทคโนโลยี และสื่อการสอนที่ทันสมัยการฝึกในห้องปฏิบัติการ มีความสะดวกสบายและก่อให้เกิดการเรียนรู้ นักศึกษาพยาบาลเรียนหนักและมีงานมากจนไม่มีเวลาพักผ่อน เป็นต้น

ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยหมายถึง ความคิดเห็นที่นักศึกษาต่อการปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยในเรื่องการเรียนการสอนภาคทฤษฎีเพื่อการนำไปใช้ในการฝึกภาคปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม การประเมินผลการเรียนการสอนภาคปฏิบัติมีความเหมาะสมและยุติธรรมพยาบาลในหอผู้ป่วยเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติ การพยาบาลในด้านเทคนิคและหลักการพยาบาล พยาบาลในหอผู้ป่วยให้ความเป็นกันเองและมีสัมพันธภาพที่ดีกับนักศึกษา กฎระเบียบวินัยในการฝึกภาคปฏิบัติมากเกินไปจนเป็นเรื่องที่น่าเบื่อ การฝึกปฏิบัติในวิชาเดียวกันแต่ต่างหอทำให้นักศึกษาได้รับโอกาสไม่เท่าเทียมกันทั้งประสบการณ์และการให้คะแนนของอาจารย์ เป็นต้น

ความคิดเห็นต่องานการพยาบาล หมายถึง ความคิดเห็นในเรื่องวิชาชีพพยาบาล มีเกียรติและได้รับการยกย่องจากสังคม มีความรับผิดชอบสูง สอนให้คนเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์และกล้าแสดงออก เสี่ยงที่จะติดโรคจากผู้รับบริการ ได้รับค่าตอบแทนน้อย ไม่เหมาะสมกับลักษณะงาน ทำงานหนักและมากกว่าวิชาชีพอื่น หางานง่ายและไม่ตกงาน ภาคภูมิใจในวิชาชีพพยาบาล เมื่ออยู่ร่วมกับนักศึกษาสถาบันหรือวิชาชีพอื่นๆ ดูแลช่วยเหลือและเอาใจใส่ต่อวิชาชีพ เดียวกันดีมาก ปฏิบัติงานภายใต้การดูแล และควบคุมของแพทย์ งานการพยาบาลทำให้พยาบาล เกิดความภาคภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น ทำให้พยาบาลเข้าใจตนเองและเข้าใจมนุษย์มากขึ้น เป็นวิชาชีพที่ต้องเสียสละและอดทน เป็นวิชาชีพที่สบายไม่ต้องใช้การตัดสินใจ เป็นวิชาชีพที่ใช้แรงงานมากกว่าการใช้ความรู้ทางวิชาการ เป็นต้น

นักศึกษาพยาบาลหมายถึง นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อบรรยากาศ ทางวิชาการของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี ระยะเวลาตั้งแต่เดือนกันยายน 2553 ถึง มีนาคม 2554

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี ปีการศึกษา 2553 ทุกคน จำนวน 404 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน ค่าความเชื่อมั่น 95 (420 คน เท่ากับ 201 คน) จำนวน 201 ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) ในนักศึกษาทั้ง 4 ชั้นปี และวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ใช้วิธีจับสลากสุ่มแบบไม่แทนที่ ในนักศึกษาแต่ละชั้นปี ได้ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 48 คน ปีที่ 2 จำนวน 24 คน ปีที่ 3 จำนวน 40 คน และปีที่ 4 จำนวน 89 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่

1. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาวิชาชีพพยาบาล
2. แบบสอบถามวัดความคิดเห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการของนักศึกษาพยาบาลพัฒนามาจากแบบสอบถามของ สร้อย อนุสรณ์ ธีรกุล 2543 ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของ Likert ประกอบด้วย 5 ด้าน รวมทั้งสิ้น 90 ข้อ ทศนคติต่อสถาบัน จำนวน 15 ข้อ ทศนคติ ต่ออาจารย์ จำนวน 20 ข้อ ทศนคติต่อการ

จัดการเรียนการสอน จำนวน 10 ข้อ ทักษะคิดต่อการปฏิบัติงานการพยาบาลในหอผู้ป่วย จำนวน 20 ข้อ ทักษะคิดต่องานการพยาบาล จำนวน 25 ข้อ (ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8)

การแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ยที่มาก : วิเชียร เกตุสิงห์

คะแนนเฉลี่ย 4.21 - 5.00 หมายถึงนักศึกษาพยาบาลมีความคิดเห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.41 - 4.20 หมายถึงนักศึกษาพยาบาลมีความคิดเห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.61 - 3.40 หมายถึงนักศึกษาพยาบาลมีความคิดเห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.81 - 2.60 หมายถึงนักศึกษาพยาบาลมีความคิดเห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึงนักศึกษาพยาบาลมีความคิดเห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการในระดับน้อยที่สุด

3. แบบสอบถามปลายเปิดจำนวน 6 ข้อ ที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง สอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรีในเรื่องต่อไปนี้ ต้องการให้สถาบัน อาจารย์วิทยาลัยพยาบาล การจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติในหอผู้ป่วย และต้องการให้วิชาชีพการพยาบาลเป็นอย่างไร นอกจากนี้ต้องการให้วิทยาลัยพยาบาลจัดสิ่งใดเพิ่มเติมจากที่เป็นอยู่

การหาความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

1. ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นมาให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหาและปรับปรุงแก้ไข

2. ตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) หลังจากนั้นนำแบบสอบถามวัดความคิดเห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท ทั้ง 4 ชั้นปี จำนวน 50 คน นำข้อมูลมาวิเคราะห์ หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์ แอลฟา (Coefficient Alpha) ของ ครอนบาค (Cronbach, 1960:201-204) ทั้ง 5 ด้าน เท่ากับ 0.86 และเมื่อแยกเป็นรายด้านความคิดเห็นต่อสถาบันเท่ากับ 0.87 อาจารย์เท่ากับ 0.84 การจัดการเรียนการสอนเท่ากับ 0.86 การปฏิบัติงานการพยาบาลในหอผู้ป่วยเท่ากับ 0.86 และงานการพยาบาลเท่ากับ 0.85 จากนั้นนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี จำนวน 201 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1. ทำหนังสือขออนุญาตผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี ในการเก็บข้อมูล

2. ประชุมคณะผู้วิจัยเกี่ยวกับวิธีการเก็บข้อมูล

3. ติดต่อประสานงานกับนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ในแต่ละชั้นปี คณะผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของงานวิจัยและสอบถามความยินยอม หลังจากนั้น แจกแบบสอบถามให้กับนักศึกษาที่สุ่มได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นปีในเดือน พฤศจิกายน 2553 สำหรับนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 ไม่ต้องทำแบบสอบถามด้านการปฏิบัติงานพยาบาลบนหอผู้ป่วย เนื่องจากยังไม่เคยขึ้นฝึกปฏิบัติบนหอผู้ป่วย หลังจากนั้น 1 สัปดาห์ให้นักศึกษาแต่ละชั้นปีรวบรวมมาส่งคณะผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 201 ฉบับ

4. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติ

การพิทักษ์สิทธิผู้เข้าร่วมวิจัย

ผู้ร่วมโครงการวิจัยทุกคนได้รับการอธิบายถึงสิทธิของการเข้าร่วมวิจัยอย่างละเอียด ข้อมูลที่กลุ่มตัวอย่างให้มา จะเก็บเป็นความลับอย่างเคร่งครัด มีเพียงผู้วิจัยและสมาชิกในคณะวิจัยที่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้และรายงานการวิจัย จะถูกรายงานในภาพรวม ซึ่งไม่สามารถบ่งชี้ได้ว่าข้อมูลนั้นได้รับจากผู้ร่วมโครงการวิจัยคนใด และผลการวิจัยจะนำไปใช้เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณด้วยการแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ยร้อยละ และทดสอบสถิติ เปรียบเทียบ ความแตกต่างระหว่างชั้นปี โดยใช้การทดสอบ ANOVA F- test

2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 201 คน พบว่า นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 97.0 อายุ 17-21 ปี ร้อยละ 66.2 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 90.5 ภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลางร้อยละ 75.1 วุฒิ การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 88.6 บิดา มารดาประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 41.8 ผลการเรียนเฉลี่ย 3.1 - 3.5 ร้อยละ 45.3 เหตุผลที่ศึกษาวิชาชีพพยาบาล พบว่าผู้ปกครองต้องการให้เรียน ร้อยละ 53.7 นักศึกษาใช้ทุนโรงพยาบาลรัฐในการศึกษาวิชาชีพพยาบาล ร้อยละ 92.0 และ ชั้นปีที่ศึกษาเป็นศึกษาในชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 43.8 ปีที่ 3 ร้อยละ 23.9

ชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 19.9 และชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 12.4 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการ ได้แก่ ความคิดเห็นต่อสถาบันการศึกษา อาจารย์การจัดการเรียนการสอน การปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยและงานการพยาบาล วิเคราะห์ โดยใช้ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการด้านสถาบันโดยรวม พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.62$, S.D.=1.137) และหากพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี เป็นสถาบันที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับมาก ($\bar{X}=3.64$, S.D.=.820) แต่สถาบันมีกิจกรรมโครงการและหลักสูตรต่างๆ มากเกินไป ($\bar{X}=1.47$, S.D.=.819)

2.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการด้านอาจารย์โดยรวม พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.99$, S.D.=.337) และหากพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์มีความรู้ในเนื้อหาวิชาการทันสมัย กว้างขวางและถูกต้องทันกับความก้าวหน้าทางวิชาการมาก ($\bar{X}=3.95$, S.D.=.722) แต่นักศึกษารู้สึกกลัวและเกร็งเมื่อเข้าพบอาจารย์ ($\bar{X}=1.95$, S.D.=1.014)

2.3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมพบว่านักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.76$, S.D.=.452) และหากพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่าการเรียนพยาบาลทำให้คนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{X}=3.50$, S.D.=.819) แต่นักศึกษาพยาบาลเรียนหนักและมีงานมากจนไม่มีเวลาพักผ่อน ($\bar{X}=1.11$, S.D.=.882)

2.4 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อ
บรรยาการทางวิชาการ ด้านการปฏิบัติงานในหอ
ผู้ป่วยโดยรวม พบว่านักศึกษาความคิดเห็นอยู่ใน
ระดับน้อย ($\bar{X}=2.22$, S.D= 2.152) แต่หาก
พิจารณาเป็นรายข้อ จะพบว่าลักษณะการเรียน
การสอนภาคทฤษฎีเอื้อต่อการนำไปใช้ในการฝึก
ภาคปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{X}=4.60$, S.D=2.081) แต่การ
ฝึกปฏิบัติในวิชาเดียวกันแต่ต่างหอ ทำให้นักศึกษา
ได้รับโอกาสไม่เท่าเทียมกันทั้งประสบการณ์ และ
การให้คะแนนของอาจารย์ ($\bar{X}=1.45$, S.D=2.213)

2.5 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อ
บรรยาการทางวิชาการด้านงานการพยาบาล โดย
รวม พบว่านักศึกษาความคิดเห็นอยู่ในระดับ
ปานกลาง ($\bar{X}=2.64$, S.D=.447) และหากพิจารณา
เป็นรายข้อ พบว่าวิชาชีพพยาบาลต้องมีความรับผิดชอบ
สูงมากที่สุด ($\bar{X}=4.58$, S.D=.704) แต่งานการ
พยาบาลเป็นวิชาชีพที่ต้องเสียสละและอดทน
($\bar{X}=1.41$, S.D=.709)

2.6 ผลการวิเคราะห์ห้บรรยาการ
วิชาการ โดยรวมทุกด้าน พบว่า นักศึกษาพยาบาล
ศาสตร์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X}=2.70$, S.D=.905) โดยพบว่านักศึกษาพยาบาล
ศาสตร์ มีความคิดเห็นต่อบรรยาการทางวิชาการ
ด้านอาจารย์ มากที่สุด ($\bar{X}=2.99$, S.D=.37) รอง
ลงมาการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=2.76$,
S.D=.452) สถาบัน ($\bar{X}=2.62$, S.D=.1.137)
งานการพยาบาล ($\bar{X}=2.64$, S.D=.447) และน้อย
ที่สุดการปฏิบัติงานใน หอผู้ป่วย ($\bar{X}=2.22$, S.D
=2.152.) ตามลำดับ

2.7 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อ
บรรยาการ ทางวิชาการของกลุ่มตัวอย่างแต่ละ
ชั้นปี พบว่านักศึกษาพยาบาลศาสตร์ทุกชั้นปี
มีค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นต่อบรรยาการทางวิชาการ
อยู่ในระดับปานกลาง ชั้นปีที่ 1 มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.93
($\bar{X}=2.93$, SD = .974) ชั้นปีที่ 2 เท่ากับ 2.70
($\bar{X}=2.70$, SD = .853) ชั้นปีที่ 3 เท่ากับ 2.64
($\bar{X}=2.64$, SD = .799) และชั้นปีที่ 4 เท่ากับ 2.51
($\bar{X}=2.51$, SD=.979) ตามลำดับ (ตามตารางที่1)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อบรรยาการทางวิชาการแต่ละชั้นปี

ชั้นปี	สถาบัน		อาจารย์		การจัด การเรียน การสอน		การปฏิบัติ งานในหอ ผู้ป่วย		งาน การพยาบาล		รวม		ความคิด เห็น ระดับ
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
1	3.1	.8	2.9	1.1	2.9	1.1	-	-	2.7	.8	2.9	1.0	ปานกลาง
2	2.7	.7	3.0	1.3	2.8	1.2	2.3	.9	2.6	.8	2.7	.9	ปานกลาง
3	2.5	.9	3.1	.8	2.7	.9	2.2	.8	2.6	.8	2.6	.8	ปานกลาง
4	2.2	1.0	2.9	.8	2.6	.7	2.2	2.2	2.7	1.2	2.5	1.0	ปานกลาง

หมายเหตุ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ไม่ได้ฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีชั้นปีต่างกัน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการโดยรวมไม่แตกต่างกัน (ตามตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการของกลุ่มตัวอย่างที่ชั้นปีต่างกัน (n=201)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	.621	3	.207	1.843	.141
ภายในกลุ่ม	22.127	197	.112		
รวม	22.748	200			

แต่เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการเป็นรายด้าน (ด้านสถาบันการศึกษา อาจารย์ การจัดการเรียนการสอน การปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยและงานการพยาบาล) ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่ชั้นปีต่างกัน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการด้านสถาบันการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการด้านสถาบันการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่ชั้นปีต่างกัน (n = 201)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	2.118	3	.706	4.685	.003*
ภายในกลุ่ม	29.687	197	.151		
รวม	31.805	200			

*แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ย ความคิดเห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการ ด้านสถาบันการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่มีชั้นปีต่างกัน เป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method) พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 แตกต่างกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 4 อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 (ตามตารางที่ 4) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 4 มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการด้านสถาบันการศึกษามากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 (ตามตารางที่1)

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการด้านสถาบัน
การศึกษาของกลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ต่างกัน (n = 201)

ชั้นปี	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4
ปีที่ 1	-	.764	.095	.023*
ปีที่ 2		-	.734	.576
ปีที่ 3			-	.441
ปีที่ 4				-

*แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

การอภิปรายผล

สำหรับค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการโดยรวม พบว่านักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.70, S.D=.905$) สอดคล้องกับการศึกษาของณัฐสุรางค์ บุญจันทร์ (2545) ศึกษาปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนที่มีผลต่อเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก กับเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และยุคนธ์ แจ่มฤทธิ์ พบว่าบรรยากาศการเรียนรู้ด้านบรรยากาศในชั้นเรียนบรรยากาศการเรียนรู้ด้านกฎระเบียบของสถาบัน การดูแลนักศึกษาของอาจารย์ด้านการมีความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพ ทศนคติต่อวิชาชีพ สามารถเป็นปัจจัยในการทำนายสมการที่ร่วมกันพยากรณ์การใฝ่รู้ของนักศึกษาพยาบาลได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าถ้าสถาบันการศึกษาพยาบาลต้องการให้นักศึกษามีผลการเรียนรู้ที่ดี สถาบันจะต้องจัดบรรยากาศวิชาการให้เหมาะสม ต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา

ด้านสถาบันการศึกษานักศึกษามีความคิดเห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.62, S.D=1.137$) โดยพบว่าวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี เป็นสถาบันที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับมาก ($\bar{X}=3.64, S.D=.820$) สวยงามสะอาดและน่าอยู่ ($\bar{X}=3.40, S.D=.832$) ทั้งนี้เนื่องจากเป็นวิทยาลัยที่มีสถานที่สวยงามและค่อนข้างใหม่ ได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากคนในจังหวัด และเป็นวิทยาลัยสืบทอดกับมหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง แต่สถาบันมีกิจกรรมโครงการและหลักสูตรต่างๆ มากเกินไป ($\bar{X}=1.47, S.D=.819$) ทั้งนี้เนื่องจากวิทยาลัยมีหลักสูตรการอบรมวิชาชีพปฏิบัติ ปีละ 2 ครั้ง และมีอบรมผู้อำนวยการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ อบรมผู้ช่วยพยาบาล ซึ่งเป็นความร่วมมือของจังหวัด เพราะเป็นจังหวัดนำร่อง และต้องร่วมทำกิจกรรมกับจังหวัด เนื่องจากเป็นเมืองที่มีงานวัฒนธรรมตลอดทั้งปี มีกฎระเบียบที่ต้องปฏิบัติตามเกินความจำเป็น ($\bar{X}=1.521, S.D=.000$) จำนวน นักศึกษาในแต่ละชั้นปีมีจำนวนมาก ทำให้เกิดความสนิทสนมกันน้อย ส่งผลถึงความรู้สึกถึงสถาบันน้อยลง ($\bar{X}=1.5, S.D=.782$) ทั้งนี้เนื่องจาก

นักศึกษาทั้งหมดอยู่หอพักของวิทยาลัย ทำให้มีทั้งภูมิลำเนาในหอพักและบนหอผู้ป่วย นอกจากนี้มีการรับนักศึกษาภาคใต้ ทำให้นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีจำนวนมากกว่านักศึกษาชั้นปีอื่นๆ ทำให้นักศึกษาต้องอยู่อย่างแออัด และจากข้อคำถามต้องการให้สถาบันเป็นอย่างไร นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าวิทยาลัยมีภูมิลำเนา ที่ต้องปฏิบัติตามเกินความจำเป็น บางคนเสนอให้เป็นสถาบัน เปิดไม่มีภูมิลำเนา ทั้งนี้ส่วนใหญ่ นักศึกษาเน้น เรื่อง การแต่งกาย การออกนอกวิทยาลัย ความต้องการยืดหยุ่นในนักศึกษาปีที่สูงขึ้น นักศึกษาเห็นว่าหอพักวิทยาลัย ควรมี สนามกีฬา ห้างสรรพสินค้า ร้านอาหารและ ระบบ Internet ที่ดีกว่านี้

สำหรับด้านอาจารย์ นักศึกษามีความคิดเห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.99$, $S.D.=.337$) โดยพบว่าอาจารย์มีความรู้ในเนื้อหาวิชาการทันสมัย กว้างขวางและถูกต้องทันกับความรู้ทางวิชาการมาก ($\bar{X}=3.95$, $S.D.=.722$) รู้สึกอบอุ่น และสบายใจ เมื่อมีอาจารย์อยู่ใกล้ๆ ในขณะปฏิบัติงานหรือขณะเรียน ($\bar{X}=3.83$, $S.D.=.845$) ทั้งนี้เนื่องจากอาจารย์ส่วนใหญ่จบปริญญาโท และได้รับการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา แต่นักศึกษารู้สึกกลัวและเกร็งเมื่อเข้าพบอาจารย์ ($\bar{X}=1.95$, $S.D.=1.014$) อาจารย์เข้มงวดกับการเรียนการสอน ($\bar{X}=2.07$, $S.D.=.836$) ทั้งนี้เนื่องจากวิชาชีพพยาบาล เป็นการปฏิบัติต่อมนุษย์ ซึ่งจำเป็นต้องมีความระมัดระวัง เป็นอย่างมากในการเรียนการสอน ทำให้อาจารย์ต้องเข้มงวดทุกขั้นตอน และจากข้อคำถามต้องการให้อาจารย์เป็นอย่างไร นักศึกษาคิดว่าอาจารย์เป็นแบบอย่างที่ดีของนักศึกษา ทั้งในขณะที่อยู่ในและนอกสถาบันและอยากให้อาจารย์ อยู่ใกล้ๆ ในขณะปฏิบัติงาน

ส่วนการจัดการเรียนการสอนนักศึกษา มีความคิดเห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการอยู่ในระดับเห็นปานกลาง ($\bar{X}=2.76$, $S.D.=.452$) โดยพบว่าการเรียนพยาบาล ทำให้นักศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{X}=3.50$, $S.D.=.819$) วิธีการสอนของอาจารย์ทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.45$, $S.D.=.799$) การประเมินผลการศึกษาภาคทฤษฎีเหมาะสมและยุติธรรม ($\bar{X}=3.37$, $S.D.=.815$) ทั้งนี้เนื่องจากการประเมินผลภาคทฤษฎีส่วนใหญ่เป็นการสอบให้คะแนนตามเกณฑ์มาตรฐาน แต่นักศึกษาบอกว่าพยาบาลเรียนหนักและมีงานมากจนไม่มีเวลาพักผ่อน ($\bar{X}=1.11$, $S.D.=.882$) เรียนมากกว่านักศึกษาสถาบันอื่นๆ ($\bar{X}=1.251$, $S.D.=.048$) เรียนหนักทำให้ไม่มีเวลาร่วมกิจกรรมอื่นๆ นอกหลักสูตร ($\bar{X}=1.69$, $S.D.=.998$) ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาพยาบาลต้องเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ จึงทำให้นักศึกษาไปเปรียบเทียบกับหลักสูตรอื่นที่ไม่มีภาคปฏิบัติสอดคล้องกับสว้อยอนุสรณ์ธีรกุล (2543) และจากข้อคำถามต้องการให้การจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างไร นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าอุปกรณ์ในห้องเรียนดีแล้ว แต่สิ่งที่ต้องการให้ปรับปรุงคือการเรียนการสอนในห้องปฏิบัติการควรมีอุปกรณ์ในการสอนให้มากกว่านี้ เพราะจะทำให้ นักศึกษาจดจำได้ดีขึ้น โดยเฉพาะการพยาบาลขั้นพื้นฐานมีอุปกรณ์น้อย

ส่วนการปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยนักศึกษา มีความคิดเห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการอยู่ในระดับน้อย โดย ($\bar{X}=2.22$, $S.D.=2.152$) โดยพบว่าการเรียนการสอน ภาคทฤษฎีเกี่ยวกับการนำไปใช้ในการฝึกภาคปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{X}=4.60$, $S.D.=2.081$) แต่การฝึกปฏิบัติในวิชาเดียวกัน แต่ต่างหอทำให้นักศึกษาได้รับโอกาสไม่เท่าเทียมกันทั้งประสบการณ์และการให้คะแนนของอาจารย์ ($\bar{X}=1.45$, $S.D.=2.213$) รู้สึกเครียด

ปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย ($\bar{X}=1.46$, S.D= 2.149) การแบ่งนักศึกษาออกเป็นหลายกลุ่มและหลายหอผู้ป่วย ในวิชาปฏิบัติการพยาบาลวิชาเดียวกัน ควรให้นักศึกษามีโอกาสเลือกกลุ่มและหอผู้ป่วย ($\bar{X}=1.64$, S.D=2.294) พยาบาลในหอผู้ป่วยมักใช้อารมณ์และตำหนิการปฏิบัติงานของนักศึกษา ($\bar{X}=1.67$, S.D=2.259) ทั้งนี้เนื่องจากการฝึกในหอผู้ป่วย นักเรียนมีความกดดันจากภาวะวิกฤติของผู้ป่วย ความไม่คุ้นเคยกับเจ้าหน้าที่และจากข้อคำถามต้องการให้จัดภาคปฏิบัติในหอผู้ป่วยเป็นอย่างไร นักศึกษามองว่าการเรียนการสอนในหอผู้ป่วยทำให้รู้สึกเครียด อายากให้อาจารย์ดูแลอย่างใกล้ชิดในขณะที่ปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสร้อย อนุสรณ์ธีรกุล ดังนั้นอาจารย์นิเทศ จำเป็นต้องสร้างสรรค์บรรยากาศในการปฏิบัติงานต้องประสานกับพยาบาลในโรงพยาบาลให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมบรรยากาศ ในการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา ต้องสร้างการยอมรับความไว้วางใจ ของนักศึกษาต่อการเรียนการสอนต่ออาจารย์และการประเมินผลที่มีคุณภาพ ตลอดจนความรู้สึกลบอุ่นในขณะที่ปฏิบัติงาน เพื่อนำไปสู่บรรยากาศวิชาการที่ดี ซึ่งผู้ที่ทำงานในวิชาชีพนี้จะต้องมีความรอบคอบ มีความรับผิดชอบในหน้าที่และวิชาชีพของตนเอง จึงจะทำให้ประสบความสำเร็จในการศึกษาวิชาชีพพยาบาล

งานการพยาบาล นักศึกษามีความคิดเห็น นักศึกษาต่อบรรยากาศทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.64$, S.D=4.47) โดยพบว่าวิชาชีพพยาบาลต้องมีความรับผิดชอบสูงมากที่สุด ($\bar{X}=4.58$, S.D=.704) รองลงมา ทำให้พยาบาลเกิดความรู้สึกภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น ($\bar{X}=4.33$, S.D=.77) หางานง่ายและไม่ต่งงาน ($\bar{X}=4.32$, S.D=.799) แต่เป็นวิชาชีพที่ต้องเสียสละและอดทน ($\bar{X}=1.41$, S.D=.709) ทำงานหนักและมากกว่าวิชาชีพอื่น

($\bar{X}=1.17$, S.D=.97) และเสี่ยงที่จะติดโรคจากผู้รับบริการ ($\bar{X}=2.11$, S.D=.974) ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาเห็นว่าเป็นวิชาชีพที่ต้องมีความรับผิดชอบสูงภาคภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น หางานง่ายและไม่ต่งงาน แต่ต้องเสียสละและอดทนทำงานหนักและมากกว่าวิชาชีพอื่น ดังนั้นผู้ที่ทำงานในวิชาชีพนี้จะต้องมีใจรักเป็นพื้นฐาน ต้องมีความรอบคอบ มีความรับผิดชอบ ในหน้าที่และวิชาชีพของตนเอง จึงจะทำให้ประสบความสำเร็จในการศึกษาวิชาชีพพยาบาล

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีชั้นปีต่างกัน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากการศึกษาเรียนหลักสูตร ที่เหมือนกันและได้รับการดูแลที่ไม่แตกต่างกัน (ตามตารางที่ 2) ต่างจากการศึกษาของสร้อย อนุสรณ์ธีรกุล พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่สูงขึ้น มีความคิดเห็นเชิงบวกต่อสถาบันการศึกษา อาจารย์ การจัดการเรียนการสอนการปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยและงานการพยาบาลลดลง

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการแต่ละด้าน ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีชั้นปีต่างกัน พบว่าความคิดเห็นด้านอาจารย์ การจัดการเรียนการสอนการปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยและงานการพยาบาลไม่แตกต่างกัน (ตามตารางที่ 3) ยกเว้นด้านสถาบันการศึกษาที่นักศึกษามีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 (ตามตารางที่ 4) โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นต่อบรรยากาศทางวิชาการด้านสถาบัน การศึกษาสูงกว่าชั้นปีที่ 4 (ตามตารางที่ 1) ทั้งนี้ เนื่องจากนักศึกษาชั้นปีที่ 4 เป็นชั้นปีที่มีจำนวนนักศึกษามากกว่าชั้นปีอื่นๆ เพราะต้องแบ่งเป็น 2 ห้อง เป็นนักศึกษาภาคใต้ 1 ห้อง ทำให้นักศึกษา

อยู่อย่างแออัด และนักศึกษาเห็นว่าจำนวนนักศึกษาในชั้นปีที่ 4 มีจำนวนมาก ทำให้เกิดความสนิทสนมกันน้อย ส่งผลถึงความรู้สึกถึงสถาบันน้อยลง และเนื่องจากใกล้จะจบการศึกษา มีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่างๆ ของสถาบันน้อย สนใจแต่เรื่องการออกไปประกอบอาชีพและการสอบสภาการพยาบาลส่วนนักศึกษาปีที่ 1 มีความกระตือรือร้นและตื่นตัวที่จะเข้าร่วมกิจกรรมทุกประเภทของสถาบันพยายามปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถาบันและปรับตัวกับสถานศึกษาใหม่เช่นเดียวกับการศึกษาของ ชนคดา เพียรประยูร ศึกษาความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยของรัฐพบว่านักศึกษามีความสามารถในการปรับตัวด้านสังคมโดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะเพศหญิง' ดังนั้นสถาบันการศึกษาพยาบาลจำเป็นต้องจัดบรรยากาศทางวิชาการให้เหมาะสมแก่นักศึกษาแต่ละชั้นปี เพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ที่ดีในวิชาชีพพยาบาล

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

1. ปัจจัยด้านการเรียนการสอนในภาคปฏิบัติ มีผลต่อบรรยากาศวิชาการของนักศึกษาเป็นอย่างมาก หากเป็นไปได้การจัดประสบการณ์ให้กับนักศึกษา ควรให้นักศึกษาได้ขึ้นฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยที่เหมือนกัน และได้รับการนิเทศจากอาจารย์ทุกคนเหมือนกัน เพื่อให้นักศึกษาได้รับการประเมินจากอาจารย์เหมือนกัน ผู้เรียนและผู้สอนต้องรู้จักบทบาทของตนเอง ผู้สอนต้องสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้และสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักศึกษาชมเชย เข้าใจนักศึกษาให้มากขึ้น หากนักศึกษาขาดความรู้ ขาดทักษะ ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง

2. ปัจจัยด้านสถาบันและกฎระเบียบต่างๆ ควรมีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ในปัจจุบันและควรปรับปรุงและมีให้เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษาเพราะเป็นสิ่งสนับสนุนที่เอื้อต่อการเรียนรู้

3. วิชาชีพการพยาบาล เป็นวิชาชีพที่ได้รับความนิยมและต้องการของสังคมอยู่มาก ดังนั้นในการสร้างภาพพจน์ที่ดีของวิชาชีพ การพยาบาลต่อสาธารณชนนั้น จะเป็นส่วนหนึ่งที่ ช่วยให้วิชาชีพการพยาบาล เป็นที่ต้องการและยอมรับของสังคม ดังนั้นสถาบันการศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องมีเอกลักษณ์ของตนเอง พัฒนาสถาบันให้เป็นที่ยอมรับของสังคม

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีผลต่อแรงจูงใจในการศึกษาของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

เอกสารอ้างอิง

1. อรพันธ์ ประสิทธิ์รัตน์.(2545).สภาพแวดล้อมการเรียนรู้. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สารานุกรมศึกษาศาสตร์. ฉบับที่ 25 (มกราคม), หน้า 57-63
2. สมชัย ขวลิตธาดา.(2552). องค์ประกอบที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. คุยฎี นิพนธ์ปรัชญา การบริหารการพัฒนา สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
3. Alexandra ,L.(2007).What Is School Climate ? High-quality school climate is advantageous for all students and may be particularly beneficial for at-risk students. Leadership Compass. Vo.5, No1,pp1

4. ณัฐสุรางค์ บุญจันทร์.(2545). ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนที่มีผลต่อเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลพยาบาลศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. วารสารพยาบาลศาสตร์, ปีที่ 20 , ฉบับที่ 3, หน้า 35-43.
5. ชลักร บุญประเสริฐ. (2543). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ความเข้มแข็งในการมองโลก สภาพแวดล้อมของสถาบัน และการปรับตัวของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงกลาโหม และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาล ศาสตรมหาบัณฑิต,บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
6. ยุคลธร แจ่มฤทธิ์ .(2544). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ทักษะคิดต่อวิชาชีพรูปแบบการใช้ ชีวิตของนักศึกษาการดูแลนักศึกษาของอาจารย์ และบรรยากาศในการเรียนรู้กับการใฝ่รู้ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยสังกัดกระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต,บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
7. สร้อย อนุสรณ์ธีรกุล.(2543) . ทักษะคิดของนักศึกษาพยาบาลต่อวิชาชีพการพยาบาล. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วารสารวิทยาลัย,ปีที่ 16,ฉบับที่ 1,หน้า 85- 93.
8. วิเชียร เกตุสิงห์ . (2538).ข่าวสารการวิจัยทางการศึกษา.หน้า 9-10.
9. ชนัดดา เพียรประยูร ชูศรี เลิศรัตน์เดชากุลและนนทิรัตน์ พัฒนภักดี. (2554). ความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยของรัฐ. วารสารวิชาการพระจอมเกล้า ปีที่ 21 , ฉบับที่ 1 ม.ค.-เม.ย.2554,หน้า157-166.